

CÔNG TÁC ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG CÁN BỘ, CÔNG CHỨC, VIÊN CHỨC NGÀNH KIỂM SÁT NHÂN DÂN

MAI ĐẮC BIÊN*

Đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức là một trong những nhiệm vụ quan trọng, trọng tâm của ngành Kiểm sát nhân dân nhằm đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức có chất lượng cao cho Ngành và cho xã hội. Trong 60 năm phát triển ngành Kiểm sát nhân dân (1960 - 2020), công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức mặc dù có nhiều thăng trầm nhưng luôn trên đà phát triển và đạt được những kết quả rực rỡ. Đây cũng là nền tảng và truyền thống quý báu để Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội ngày nay xác định nhiệm vụ trọng tâm và xuyên suốt trong quá trình phát triển của mình.

1. Quá trình hình thành và phát triển công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ ngành Kiểm sát

Ngày 26/7/1960, Viện kiểm sát nhân dân được thành lập nhằm thực hiện chức năng kiểm sát việc tuân theo pháp luật trong tổ chức và hoạt động của các cơ quan nhà nước và công dân theo quy định của pháp luật. Phần lớn đội ngũ cán bộ kiểm sát ở thời điểm này là các cán bộ làm công tác Đảng, đoàn thể quần chúng, bộ đội chuyển ngành, thanh niên xung phong,... Những cán bộ này chưa được đào tạo, bồi dưỡng về kiến thức pháp lý và nghiệp vụ kiểm sát. Do vậy, yêu cầu bức thiết đặt ra là phải có một cơ sở đào tạo, bồi dưỡng (sau đây gọi là Trường) để đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ có

trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cơ bản nhằm thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ của ngành Kiểm sát.

Từ năm 1960 đến năm 1964, Viện kiểm sát nhân dân tối cao (VKSNDTC) đã mở những lớp kiến thức pháp lý, các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ kiểm sát ngắn hạn nhằm trang bị những kiến thức pháp luật, kỹ năng nghiệp vụ cho cán bộ trong ngành như lớp “Bồi dưỡng về công tác kiểm sát điều tra, kiểm sát xét xử hình sự” cho đối tượng là các cán bộ và nhân viên mới vào ngành. Ngày 12/10/1964, đồng chí Hoàng Quốc Việt, Viện trưởng VKSNDTC đã ký Quyết định số 220/QĐ về việc thành lập Trường Cán bộ kiểm sát trực thuộc VKSNDTC. Ngày 21/4/1970, đồng chí Hoàng Quốc Việt tiếp tục ký Quyết định số 62/QĐ-TC về tổ chức bộ máy của VKSNDTC, trong đó có Trường Bổ túc và Đào tạo cán bộ kiểm sát. Quyết định này được Ủy ban Thường vụ Quốc hội phê chuẩn tại Nghị quyết số 900/NQ-UBTVQH ngày 25/4/1970. Từ đây, Trường Bổ túc và Đào tạo cán bộ kiểm sát được thành lập, trở thành trường pháp lý chuyên ngành đầu tiên của nước ta. Năm 1977, Viện trưởng VKSNDTC đã ra Quyết định số 04/QĐ-TC giao cho Trường Bổ túc và Đào tạo cán bộ kiểm sát đào tạo cán bộ ngành Kiểm sát có trình độ Cao đẳng. Do vậy, Trường Cao đẳng

* Tiến sĩ, Phó Hiệu trưởng Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội

Kiểm sát được thành lập và phát triển từ năm 1981 đến năm 2005. Bên cạnh nhiệm vụ đào tạo sinh viên trình độ cao đẳng kiểm sát, Trường tiếp tục thực hiện nhiệm vụ mở các lớp bồi dưỡng ngắn hạn cho cán bộ cho Ngành. Ngày 25/11/2005, Viện trưởng VKSND tối cao đã ban hành Quyết định số 76/2005/QĐ-TCCB về việc chuyển Trường Cao đẳng Kiểm sát thành Trường Đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ kiểm sát để làm nhiệm vụ chuyên sâu về đào tạo và bồi dưỡng kỹ năng nghiệp vụ kiểm sát cho đội ngũ cán bộ đang công tác trong ngành. Ngày 24/4/2013, Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội được thành lập theo Quyết định số 614/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ. Cùng với việc đào tạo sinh viên đại học kiểm sát hệ chính quy, đào tạo trình độ thạc sĩ, Nhà trường tiếp tục đẩy mạnh công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ ngành Kiểm sát nhằm đạt được các mục tiêu của Đề án “*Tăng cường công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức ngành Kiểm sát nhân dân giai đoạn 2016-2020*” đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 282/QĐ-TTg ngày 23/02/2016.

Đây là thời kỳ công tác bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ của trường được đẩy mạnh, mở rộng. Trường thực hiện xây dựng hệ thống giáo trình, tài liệu và tổ chức mở lớp nghiệp vụ Kiểm sát trong 09 tháng đối với đối tượng là cán bộ ngành Kiểm sát đã tốt nghiệp đại học luật nhưng chưa có kiến thức nghiệp vụ kiểm sát, đồng thời bồi dưỡng chuyên sâu kỹ năng nghiệp vụ cho Kiểm tra viên, Kiểm sát viên. Nội dung bồi dưỡng cũng được mở rộng, không chỉ về kiến thức hình sự mà cả về khoa học điều tra, kiểm sát việc

tạm giữ, tạm giam, thi hành án hình sự, kiểm sát dân sự, hành chính, kinh doanh, thương mại, lao động, kiến thức hội nhập kinh tế quốc tế, bồi dưỡng các kiến thức khác phục vụ công tác của Ngành.

Với những cố gắng, nỗ lực nêu trên, từ năm 1960 đến nay, Trường đã đào tạo được 29 khóa nghiệp vụ kiểm sát, 04 khóa nghiệp vụ điều tra hình sự; bồi dưỡng được 02 khóa Kiểm sát viên, 02 khóa Kiểm tra viên, 04 khóa hoàn chỉnh kiến thức nghiệp vụ kiểm sát, 04 khóa nguồn nhân lực, 02 khóa tiền công vụ và nhiều lớp đào tạo, bồi dưỡng khác tại Trường cũng như tại các Viện kiểm sát địa phương.

Những kết quả đào tạo, bồi dưỡng nêu trên đã góp phần quan trọng vào việc nâng cao chất lượng cán bộ, công chức, viên chức ngành Kiểm sát, cũng như việc thực hiện nhiệm vụ chính trị của ngành Kiểm sát nhân dân.

Để đạt được kết quả nêu trên, có nhiều nguyên nhân, trong đó có những nguyên nhân chính sau đây:

Thứ nhất, Nhà trường nhận được sự quan tâm, lãnh đạo của Chính phủ, VKSNDTC, sự giúp đỡ của Viện kiểm sát nhân dân các cấp và chính quyền địa phương

Trong từng thời kỳ phát triển, Chính phủ, VKSNDTC luôn quan tâm lãnh đạo, quyết định thành lập Trường với những tên gọi khác nhau phù hợp với nhiệm vụ trọng tâm trong từng giai đoạn phát triển của đất nước, của ngành Kiểm sát. Đặc biệt, trong giai đoạn hiện nay, việc Chính phủ quyết định thành lập Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội đã đưa cơ sở đào tạo của ngành Kiểm sát lên một tầm

cao mới, vị trí mới, sánh ngang với các cơ sở đào tạo (ở trình độ cao nhất) khác của đất nước và trên thế giới. Đây là điều kiện quan trọng, là nền tảng để phát triển công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của Ngành. Trong kế hoạch công tác hàng năm, VKSNDTC luôn có nội dung quan trọng về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, cấp đủ nguồn kinh phí để phục vụ việc đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng cơ sở vật chất ngày càng khang trang, hiện đại. Các Cục, Vụ, Viện thuộc VKSNDTC và Viện kiểm sát các địa phương luôn quan tâm, giúp đỡ công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của Nhà trường; kịp thời cử, phân công lãnh đạo, Kiểm sát viên có trình độ, kinh nghiệm vào giảng dạy tại Trường, truyền đạt kiến thức, kinh nghiệm thực tiễn, kỹ năng chuyên môn cho học viên. Chính quyền địa phương luôn quan tâm bảo đảm an ninh trật tự, giúp đỡ Nhà trường giải quyết những vấn đề phát sinh trên địa bàn Trường.

Thứ hai, sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng ủy, BGH Nhà trường

Qua các thời kỳ lịch sử, với những tên gọi khác nhau, Đảng ủy, Ban Giám hiệu Trường luôn quan tâm sâu sắc và lãnh đạo sáng suốt công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, trấn trờ tìm tòi các nguồn lực và phương pháp đào tạo để thực hiện nhiệm vụ, nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng, thể hiện cụ thể ở các mặt sau:

Một là, tập trung nguồn lực xây dựng, phát triển đội ngũ giảng viên có chất lượng cao

Nhà trường xác định rõ, để thực hiện tốt nhiệm vụ quan trọng của Trường là đào tạo cho cán bộ nghiệp vụ kiểm sát,

bồi dưỡng chuyên sâu cho Kiểm sát viên, Điều tra viên những kiến thức, kỹ năng thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp trong lĩnh vực hình sự, dân sự, thi hành án, Trường cần có đội ngũ giảng viên có bản lĩnh chính trị vững vàng, giỏi về kiến thức pháp luật, có kinh nghiệm thực tiễn, có học hàm, học vị đạt tiêu chuẩn. Đảng ủy, Ban giám hiệu Nhà trường đã đề xuất lãnh đạo VKSNDTC điều chuyển một số đồng chí Kiểm sát viên giỏi, có học vị Thạc sĩ, Tiến sĩ từ các Vụ, Viện của VKSNDTC và các Viện kiểm sát địa phương về Trường làm công tác lãnh đạo, quản lý, giảng dạy, nghiên cứu khoa học. Đồng thời, Trường có chính sách thu hút, tiếp nhận một số giảng viên chuyên ngành có bằng cấp chuyên môn cao, có kinh nghiệm quản lý, giảng dạy từ các cơ sở đào tạo khác về làm việc tại Trường; tạo điều kiện, cấp kinh phí cho những giảng viên, cán bộ Nhà trường đi học các lớp cao học, nghiên cứu sinh để đào tạo đội ngũ giảng viên có trình độ thạc sĩ, tiến sĩ.

Kết quả từ những cố gắng trên là đến nay, Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội đã có đội ngũ cán bộ, giảng viên làm công tác lãnh đạo, quản lý, giảng dạy đủ về số lượng, đảm bảo về chất lượng với học hàm Phó giáo sư, học vị Tiến sĩ, Thạc sĩ. Hàng năm, các giảng viên được tạo điều kiện để tham gia các lớp học về kỹ năng sư phạm, giảng viên chính, chuyên viên chính, các lớp nghiệp vụ kiểm sát, các lớp chuyên sâu kỹ năng thực hành quyền công tố, kiểm sát hoạt động tư pháp, tập huấn tại nước ngoài, đi biệt phái, đi thực tế tại Viện kiểm sát các địa phương, tham gia các buổi theo dõi phiên tòa và rút kinh

nghiệm trực tuyến, các cuộc hội thảo trong và ngoài nước, các buổi truyền hình trực tuyến rút kinh nghiệm của ngành Kiểm sát... Đến nay, đại đa số các giảng viên đã có kiến thức vững vàng, kinh nghiệm dày dặn trong công tác giảng dạy cả về lý luận cũng như thực tiễn.

Hai là, tập trung nguồn lực xây dựng giáo trình, tập bài giảng, chuyên đề, hồ sơ phục vụ giảng dạy

Xác định học liệu là một trong những nguồn lực quan trọng nên Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội đã tập trung mọi nguồn lực về con người, kinh phí... để xây dựng hệ thống giáo trình, tập bài giảng, các chuyên đề chuyên sâu, xây dựng hồ sơ vụ án phục vụ giảng dạy, đào tạo và nghiên cứu khoa học. Trường đã mời các chuyên gia đầu ngành trong các lĩnh vực khoa học hình sự, tố tụng hình sự, dân sự, kiểm sát hoạt động tư pháp... ở trong và ngoài ngành Kiểm sát nhân dân làm chủ biên hoặc tham gia viết giáo trình, tập bài giảng, chuyên đề và xây dựng hồ sơ vụ án. Đến nay, Trường đã có một hệ thống học liệu tương đối đầy đủ, có chất lượng cao, cập nhật đầy đủ các quy định của pháp luật, đáp ứng được yêu cầu giảng dạy, đào tạo, nghiên cứu khoa học, áp dụng trong thực tiễn. Ngoài ra, Trường cũng đầu tư xây dựng cơ sở vật chất khác như thư viện hiện đại, nhà hành chính, nhà giảng đường, nhà ký túc xá, phòng diễn án, phòng hiện trường...; hệ thống thiết bị phục vụ giảng dạy, nghiên cứu khoa học hiện đại, được trang bị đầy đủ như máy chiếu điện tử, hệ thống âm thanh, mạng internet, thư viện điện tử...

Ba là, tổ chức đa dạng các hình thức đào tạo

Đối với các lớp Nghiệp vụ kiểm sát, Trường thực hiện kế hoạch của VKSNDTC, đào tạo dài hạn 09 tháng cho đối tượng là học viên đã tốt nghiệp đại học luật, đang công tác trong ngành Kiểm sát nhưng chưa có kiến thức về công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp. Đối với những lớp nghiệp vụ kiểm sát này, Nhà trường tổ chức đào tạo, giảng dạy 6 học phần kiến thức cơ bản, gồm những kiến thức chung về ngành Kiểm sát; điều tra vụ án hình sự; kỹ năng thực hành quyền công tố, kiểm sát điều tra, truy tố, xét xử vụ án hình sự; kỹ năng kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự; kiểm sát vụ việc dân sự, hành chính, kinh doanh, thương mại.

Đối với các lớp chuyên sâu với đối tượng là Kiểm tra viên, Kiểm sát viên, Trường tổ chức các khóa học ngắn hạn trong thời gian từ 05 ngày đến 02 tháng tại Trường và tại các Viện kiểm sát địa phương. Các khóa học này trang bị những kiến thức chuyên sâu cho học viên về các kỹ năng nghiệp vụ của Điều tra viên, Kiểm tra viên, Kiểm sát viên như kỹ năng điều tra; kỹ năng thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp trong lĩnh vực hình sự, dân sự, thi hành án; kỹ năng quản lý, chỉ đạo điều hành cho lãnh đạo Viện cấp huyện, cấp tỉnh, cấp vụ.

Ngoài hình thức giảng lý thuyết, Nhà trường còn tổ chức cho học viên tham gia nhiều loại hình đào tạo khác như: nghiên cứu hồ sơ vụ án hình sự, vụ việc dân sự, viết cáo trạng, luận tội, phát biểu tại phiên

tòa, kiến nghị, kháng nghị, yêu cầu điều tra, viết chuyên đề, tập diễn án. Trường cũng tổ chức cho các học viên đi thực tập, thực tế tại các Viện kiểm sát các địa phương, tại các trại tạm giam, trại giam của Bộ Công an để học tập kinh nghiệm, trau dồi kiến thức thực tế; trực tiếp hoặc thông qua truyền hình trực tuyến tham dự những phiên tòa, sau đó tổ chức rút kinh nghiệm; tham gia viết bài và trình bày tại các Hội thảo khoa học tại trường hoặc tại các cơ quan, tổ chức khác. Ngoài việc trang bị những kiến thức lý luận, kinh nghiệm thực tiễn, các học viên còn được trang bị, giáo dục về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống của cán bộ, Kiểm sát viên về tinh thần đấu tranh không khoan nhượng với tội phạm, hết lòng hết sức phục vụ Đảng, phục vụ Nhà nước, nhân dân, bảo vệ pháp luật, thực hiện tốt lời dạy của Bác: *Cán bộ ngành Kiểm sát phải công minh, chính trực, khách quan, thận trọng, khiêm tốn.*

Thứ ba, sự đoàn kết, nỗ lực cố gắng, vượt khó khăn gian khổ của cán bộ, giảng viên

Qua nhiều giai đoạn phát triển, các cán bộ, giảng viên Nhà trường luôn đoàn kết thống nhất, thương yêu giúp đỡ lẫn nhau trong cuộc sống cũng như trong công tác, nỗ lực cố gắng vượt qua mọi khó khăn, gian khổ để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Các cán bộ, giảng viên khắc phục mọi khó khăn về kinh tế trong các thời kỳ chiến tranh, bao cấp cũng như trong giai đoạn hiện nay để ổn định cuộc sống, vững tâm công tác. Họ luôn khát khao vươn tới những đỉnh cao khoa học, do đó, luôn tìm tòi, học hỏi nâng cao trình độ lý luận, kinh nghiệm, kỹ năng quản lý, giảng dạy,

từng bước khắc phục hạn chế, hoàn thiện và nâng cao trình độ của mình, đưa việc quản lý, giảng dạy vào nề nếp, có tính chuyên môn cao, đáp ứng được yêu cầu của công tác đào tạo, bồi dưỡng sinh viên, cán bộ. Những cán bộ, giảng viên của Nhà trường qua mọi thế hệ luôn là những tấm gương sáng, mẫu mực về trình độ chuyên môn, về phẩm chất đạo đức, về tinh thần vượt khó, sáng tạo và đầy lòng nhân ái. Những tấm gương sáng đó luôn là hành trang trong suốt cuộc đời công tác, cống hiến, đấu tranh của các thế hệ học viên, sinh viên Nhà trường, đã và sẽ tiếp tục viết lên những trang sử vẻ vang, hào hùng của ngành Kiểm sát nhân dân.

2. Những định hướng quan trọng trong công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội

Tiếp nối truyền thống vẻ vang trong công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ ngành Kiểm sát, Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội tiếp tục thực hiện sứ mệnh đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho ngành Kiểm sát và cho xã hội; xây dựng, phát triển Trường trở thành một cơ sở giáo dục, đào tạo có uy tín trong nước. Để thực hiện được sứ mệnh trên, Đảng ủy, Ban giám hiệu Nhà trường đã có những định hướng, giải pháp quan trọng thiết thực sau đây:

Thứ nhất, tiếp tục tăng cường, đẩy mạnh công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ

Cùng với việc đào tạo, bồi dưỡng cử nhân luật, trình độ thạc sĩ, lãnh đạo Đảng ủy và Nhà trường tiếp tục tăng cường, đẩy mạnh công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, coi đây là một trong những nhiệm vụ trọng tâm nhất của Nhà trường. Nội

dung đào tạo, bồi dưỡng cán bộ được đưa vào kế hoạch, nhiệm vụ hàng năm, hàng tháng của Trường. Đảng ủy, Ban Giám hiệu tăng cường triển khai các biện pháp hữu hiệu để nâng cao chất lượng đào tạo bồi dưỡng như kiện toàn, đổi mới về mặt tổ chức, bộ máy lãnh đạo, cán bộ chủ chốt của Nhà trường bảo đảm sự đoàn kết, thống nhất, tạo chuyển biến mạnh mẽ trong toàn trường; tập trung đầu tư xây dựng cơ sở vật chất, trang thiết bị hiện đại; tăng cường kỷ luật học tập v.v...

Thứ hai, phát triển, mở rộng các loại hình đào tạo, bồi dưỡng

Bên cạnh nhiệm vụ tổ chức các lớp đào tạo, bồi dưỡng cán bộ kiểm sát theo chỉ tiêu, kế hoạch của Ngành, Trường tăng cường phối hợp với các Viện kiểm sát địa phương để mở các lớp bồi dưỡng ngắn hạn, nâng cao năng lực cho cán bộ, Kiểm sát viên tại địa phương, thậm chí tổ chức theo cụm bằng phương thức giảng dạy trực tuyến. Những khóa học này chủ yếu cung cấp những kỹ năng chuyên sâu trong từng lĩnh vực hình sự, dân sự, hành chính, quản lý chỉ đạo điều hành cho Kiểm sát viên, Kiểm tra viên, lãnh đạo cấp phòng và tương đương.

Thứ ba, tập trung nguồn lực xây dựng, hoàn thiện hệ thống giáo trình, tài liệu, cơ sở vật chất phục vụ học tập, nghiên cứu khoa học

Trên cơ sở hệ thống giáo trình, tài liệu đã được xây dựng trong những năm qua, Trường tiếp tục tập trung mọi nguồn lực để xây dựng mới, hoàn thiện hệ thống giáo trình, tài liệu có chất lượng cao để phục vụ việc giảng dạy, đào tạo, nghiên

cứu khoa học của giảng viên, học viên và sinh viên. Cơ sở vật chất khác như giảng đường, thiết bị giảng dạy, học tập, thư viện, sân vận động cần tiếp tục được đầu tư, nâng cấp, phục vụ hiệu quả nhất cho công tác giảng dạy và học tập.

Thứ tư, tăng cường đào tạo đội ngũ cán bộ, giảng viên, từng bước nâng cao đời sống cho cán bộ, giảng viên

Đây là một trong những công tác quan trọng và cấp bách trong giai đoạn hiện nay của Nhà trường nhằm xây dựng được đội ngũ giảng viên có học hàm, học vị cao, có kiến thức sâu, rộng, vững chắc trong lĩnh vực giảng dạy, đáp ứng được yêu cầu không chỉ giảng dạy sinh viên mà còn giảng dạy học viên cao học, Kiểm sát viên, nghiên cứu đề tài khoa học cấp Bộ, cấp Nhà nước. Do vậy, Trường cần tiếp tục chú trọng tạo mọi điều kiện về thời gian, kinh phí và các điều kiện khác để giảng viên có thể tham gia các lớp học, bậc học phù hợp với vị trí công tác của mình. Thực hiện cơ chế tự chủ, công khai, minh bạch trong thu chi tài chính, từ đó nâng cao thu nhập, đời sống cho cán bộ, giảng viên toàn trường. Trường cũng đã đề nghị và được Lãnh đạo VKSNDTC phê duyệt danh sách Kiểm sát viên ở các Vụ, Viện, Cục thuộc VKSNDTC và các Viện kiểm sát địa phương làm giảng viên thỉnh giảng để tăng cường năng lực giảng dạy cho Nhà trường.

Với những phương hướng đúng đắn nêu trên, Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội chắc chắn sẽ có bước phát triển mạnh mẽ, công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ sẽ tiếp tục thu được những thành công tốt đẹp./.